

Konferencija EGSO-a

"Kako riješiti problem dugotrajne nezaposlenosti: nacionalne i europske perspektive"

Zagreb, 11. ožujka 2015.

Europski gospodarski i socijalni odbor (Stručna skupina za zapošljavanje, socijalna pitanja i građanstvo poziva i Promatračka skupina za tržište rada) u suradnji s relevantnim hrvatskim organizacijama (MRMS, HZZ, i dr.) organizirao je 11. ožujka 2015. U Zagrebu konferenciju o dugotrajnoj nezaposlenosti.

U zemljama EU-a ukupno je **12 milijuna dugotrajno nezaposlenih osoba**, odnosno osoba koje su nezaposlene duže od godinu dana, a u Hrvatskoj takve osobe čine čak polovicu svih nezaposlenih, rečeno je na konferenciji. Predsjednica Promatračke skupine za tržište rada EGSO-a, **Christa Schweng** naglasila je kako je nedavno osnovanoj radnoj skupini zadaća da za Europsku komisiju pripremi mišljenja i prijedloge za rješavanje tog gorućeg problem koji je negativno utječe na društvo i pojedinca i povećava rizik siromaštva kod brojnih Europljana.

Dugotrajna nezaposlenost opterećuje proračun

Što je nezaposlenost dulja, dulje traju razne podrške i naknade nezaposlenima, što opterećuju proračun, a ukupna nezaposlenost raste. Zato nove mjere moraju biti usmjerene na brže zapošljavanje, što se može postići stjecanjem novog obrazovanja i vještina potrebnih na tržištu rada, rekla je Schweng.

Konferencija je tematski bila podijeljena u dva okrugla stola koja su bila posvećena raspravi o dobrim praksama koje se odnose na rješavanje problema dugotrajne nezaposlenosti na nacionalnoj i europskoj razini te predstavljanju novih inicijativa i najbolje upotrebe postojećih sredstava u rješavanju problema dugotrajne nezaposlenosti.

IZAZOVI I DOBRE PRAKSE U POGLEDU DUGOTRAJNE NEZAPOSLENOSTI NA NACIONALNOJ I EUROPSKOJ RAZINI

Ostati nezaposlen duže vrijeme znači gubitak potrebnih znanja i vještina, zato je Vlada izradila niz mjera koje provodi HZZ kako bi što većem broju ljudi omogućili zapošljavanje, rekao je ministar rada i mirovinskog sustava **Mirando Mrsić**. Za ovu godinu u proračunu je osigurano 1,2 milijarde kuna za aktivne mjere zapošljavanja, a osim toga su za zapošljavanje mladih osoba na raspolaganju i sredstva iz Garancije za mlade, koja za idućih pet godina iznose oko **140 milijuna eura**. "Mjerama aktivne politike potičemo i kratkoročna zapošljavanja kroz tzv. društveno koristan

rad, a mjere dodatnog obrazovanja već su polučile rezultate, pa razvijenije županije bilježe porast zapošljavanja."

U cjeloživotno učenje uključeno tek 3,4 posto radnika

Obrazovanje i stjecanje novih vještina su prioritet, rekao je Mrsić, jer u današnjem svijetu novih tehnologija i vještina, cjeloživotno učenje je vrlo važno. U Hrvatskoj je danas uključeno tek 3,4 posto radnika, pa je za promjenu toga trenda nužno **partnerstvo s poslodavcima**. Moramo ubrzati priznanja neformalnih i informalnih oblika stjecanja znanja i vještina, poručio je Mrsić.

Europska komisija želi da se novim programima i mjerama dugotrajno nezaposlene osobe uključe na tržište rada unutar 18 mjeseci. Za to je potrebna suradnja socijalnih partnera, a smjernice i prijedlozi kako to napraviti trebale bi biti gotove do ljeta, rekao je voditelj Odjela za mobilnost i službe za zapošljavanje Uprave za strategiju Europa 2020., **Jackie Morin**.

Načelnik Eurofoundovog Odjela za zapošljavanje i promjene **Donald Storrie** smatra da dugotrajna nezaposlenost trajno smanjuje mogućnost gospodarskog rasta. Za razliku od Europe, SAD taj problem uspješno rješava usklađivanjem aktivnosti među sudionicima i vođenjem karijera, u čemu bitnu ulogu imaju savjetnici, a ključna je suradnja s poslodavcima.

Naknade utječu na motiviranost za traženje posla

Ocijenio je da učinci naknada za dugotrajno nezaposlene osobe nisu dobri. Ako su te naknade dulje, one negativno utječu na motiviranost za traženje posla, istaknuo je Storrie.

Zamjenik glavnog direktora HUP-a **Bernard Jakelić** bitnim drži suradnju s poslodavcima ističući da se čitav posao mora raditi u "prijateljskom okruženju". Država poslodavcima treba prepustiti da stvaraju nova radna mjesta, a preduvjet za to je reforma javne uprave i smanjivanje administracije. Moramo ojačati socijalni dijalog. Sve mjere i poticaji države su dobro došli, ali samo nova radna mjesta mogu riješiti ovaj problem, poručio je Jakelić.

U ime sindikalnih središnjica govorila je **Ana Milićević Pezelj** navodeći da je u prošloj godini snižen indeks zaštite zaposlenja. Upozorila je da HZZ nudi niz mjera za zapošljavanje, no niti jedna nema vanjsku evaluaciju. Dugotrajna nezaposlenost pogađa najviše osobe s nižom i srednjim obrazovanjem i mjere bi trebale biti pažljivije birane i oblikovane u odnosu na potražnju, ocijenila je. Hrvatski poslodavci ne znaju prevenirati probleme, ne znaju napraviti restrukturiranje i sačuvati radna mjesta. Trebalo bi detektirati rastuće sektore i prema tome omogućiti prelazak s mjesta koja se gase na ona koja su perspektivna, istaknula je Milićević Pezelj.

Predsjednik Pragme i potpredsjednik Hrvatske mreže protiv siromaštva **Nedjeljko Marković** je istaknuo kako ulaganje u rast i radna mjesta samo po sebi neće dovesti do smanjivanja siromaštva te je zato važno promicanje socijalnih investicija, socijalne zaštite i vlasništva, a socijalna dimenzija zapošljavanja uključuje i pitanje kvalitete života. „Organizacije civilnog društva

ne smiju postati 'zadnje utočište', prostor u kojem socijalna zaštita shvaćena isključivo kao „aktivacijski alat“ dugotrajno nezaposlenih“, dodao je.

Marković je istaknuo i specifična pitanja za hrvatske organizacije - pitanje kapaciteta i prostora za djelovanje, pitanje specijalizacije za određena područja i skupine u borbi protiv dugotrajne nezaposlenosti odnosno, mogu li hrvatske organizacije civilnog društva doprinijeti unaprjeđenju kvalitete života dugotrajno nezaposlenih i izlasku iz siromaštva i socijalne isključenosti. Na kraju je istaknuo i pitanje uloge EU fondova u održivom i pametnom socijalnom razvoju, prilagodbu rada organizacija raspisanim natječajima u nedostatku nacionalnih i lokalnih izvora financiranja, nedostatak stabilnosti/održivosti u slučaju ovisnosti o EU izvorima financiranja i kvalitete provedbe EU fondova od strane nacionalnih provedbenih tijela.

PUT NAPRIJED: NOVE INICIJATIVE I NAJBOLJA UPOTREBA POSTOJEĆIH SREDSTAVA

Drugi dio konferencijskog programa bio je posvećen primjerima dobrih praksi u rješavanju problema dugotrajne nezaposlenosti na europskoj i nacionalnoj razini. **Andrew Dean**, istraživač iz Opservatorija Marchmont Sveučilišta u Exeteru predstavio je niz konkretnih mjera za poticanje zapošljavanja osoba u statusu dugotrajno nezaposlenih iz brojnih europskih zemalja, kao i primjere iz Australije i SAD-a. **Silvano Hrelja**, predsjednik Saborskog Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo, **Ankica Paun Jarallah** (ravnateljica HZZ-a) te **Tatjana Dalić** (pomoćnica ministra rada i mirovinskog sustava) predstavili su i osvrnuli se na niz mjera koje su provedene u Hrvatskoj. Raspravi je također prisustvovala i **Francoise Geng** iz francuskog Vijeća za gospodarska i socijalna pitanja.

Otvoreno javno savjetovanje s Europskom komisijom o pružanju usluga dugotrajno nezaposlenim

Tijekom konferencije je spomenut i proces javnog savjetovanja s Europskom komisijom na ovu temu. Rasprava je otvorena do 19. svibnja 2015., a zainteresirana javnost se može uključiti u raspravu putem [web upitnika](#).

PROGRAM I PREZENTACIJE

Više o cjelokupnom programu i govornicima možete saznati [ovdje](#) (na webu su dostupne i prezentacije govornika).